

KRZYSZTOF FELCZAK

ANALIZA SYSTEMU GRY BLOK – OBRONA

WERSJA „CZYTANIE BLOKU” NA PODSTAWIE TAKTYKI GRY
REPREZENTACJI NARODOWYCH MĘŻCZYZN
W LATACH 2004 – 2008

I KURS
DOKSZTAŁCAJĄCY DLA
TRENERÓW SIATKÓWKI

Krzysztof Felczak

Trener piłki siatkowej II klasy
Absolwent AWF Warszawa (1985 r.)

Kariera zawodowa:
trener piłki siatkowej na wielu szczeblach szkoleniowych od naborowych grup dzieci, młodzików, kadetów, juniorów i kadry makroregionalnej do grup seniorskich od III ligi do Polskiej Ligi Siatkówki i reprezentacji Polski „B”

Kluby:

- UMKS MOS Wola Warszawa (młodzież, III i II liga),
- Stalarka Wołomin (od II ligi do PLS)
- AZS Politechnika Warszawska

Sukcesy zawodowe:

- 10 medali młodzieżowych Mistrzostw Polski, w tym 4 tytuły Mistrza Polski juniorów w latach 2000, 2003, 2004 i 2008.
- Awans prowadzonych zespołów do II ligi (UMKS MOS Wola), I ligi i PLS (Stalarka Wołomin).
- 5 miejsce w PLS z AZS PW.

Inne osiągnięcia:

- Autor filmu szkoleniowego pod tytułem „Minisiatkówka” - cz. I

Staża szkoleniowe:

- w Belgii i we Włoszech

CZYTANIE BLOKU

- THE READ BLOCK SYSTEM (USA)
- LA LETTURA DI MURO (WŁOCHY)

JOSE ROBERTO GUIMARAES „ZE ROBERTO”

Dla was, Brazylijczyków, współpraca bloku z obroną jest rzeczą priorytetową?

– Tak, według mnie to fundamentalna sprawa w siatkówce. Nasz naród ma ogromny problem z koncentracją w obronie w siatkówce. (...) W związku z tym nasza reprezentacja zaczęła wygrywać, gdy skupiliśmy się na poprawnej obronie. (...) W dzisiejszych czasach mecze wygrywa się właśnie obroną, bo kontratak przychodzi nam bardzo łatwo. Ja stawiam mocno na system defensywny, który zaczyna się od dobrej zagrywki.

Magazyn „Siatkówka”, czerwiec 2009, Nr 6 (83) wywiad pt. „Żywa legenda”

GRA W PIŁKĘ SIATKOWĄ TO DWIE FAZY GRY

- W ataku – system zdobywania punktów po zagrywce przeciwnika
- W obronie – system zdobywania punktów po zagrywce własnej

FAZA GRY W ATAKU

- Przyjęcie zagrywki
- Rozegranie (wystawienie)
- **Atak**
- Asekuracja ataku

FAZA GRY W OBRONIE

- Zagrywka
- **Blok**
- Obrona
- Rozegranie (wystawienie)
- **Kontratak**

ZASADY SYSTEMU BLOK – OBRONA

- Blok wybiera typ systemu blokowania (czytanie lub opcja) a obrona się dostosowuje.
- Blok zastawia strefę najsilniejszego ataku, obrona wszystkie inne. W obronie – zasada cienia bloku.
- W bloku nie pozwól aby atakujący uderzył pod ostrym kątem („gwoździe”). W obronie – podbij mocny atak na środek pola gry.
- W bloku zrób przynajmniej dwa kroki do szybko wystawionej piłki na skrzydło. W obronie również można to zrobić w dostosowaniu się do pozycji bazowej. Obowiązują te same wymagania.
- W bloku skrzydłowy pomaga środkowemu pod warunkiem, że zdąży wykonać swoje zadanie w swojej strefie (na skrzydle). W obronie podwojenie obrony czy obrona dziury.
- Każdy zawodnik broni piłkę (blokuje) w każdym momencie gry. Piłka nie spada w boisko bez reakcji.
- Nie ma systemów doskonałych.
- Zmiany systemu wprowadzać w oparciu o fakty (video, statystyka).

Akademia Polskiej Siatkówki

CELE BLOKU

- Zamknięcie strefy najsilniejszego ataku, zmuszenie atakującego do ataku w innym kierunku, gdzie organizujemy obronę
- Blok pasywny (wyblok)
- Blok pozytywny (zdobycie punktu)
- Unikanie blok-out

STREFY BLOKU

- Prosta
- Prosta wewnętrzna
- Przekątna

RODZAJE BLOKU

- Zamknięty
- Otwarty

TEMPO BLOKU

- Normalne
- Nisko
- Nie skaczemy (RR w górze)

SYSTEMY GRY BLOKIEM

- Czytanie bloku
- Opcja w bloku

CZYTANIE BLOKU

- Stosowanie tego systemu w większości (80-90%) akcji bloku zespołu
- Wybór tego typu systemu blokowania jest bardzo „edukacyjny” siatkarsko, zwłaszcza dla młodych zespołów
- Problemem jest aby wszyscy zawodnicy „czytali” daną sytuację w ten sam sposób
- Zasady:
 - czytanie akcji przeciwnika i reagowanie
 - odpowiednia pozycja wyjściowa – nogi reaktywne a ramiona wysoko
 - zawsze przełożenie rąk
 - blok podwójny otwarty i zamknięty
 - zawsze do niedokładnego przyjęcia zagrywki

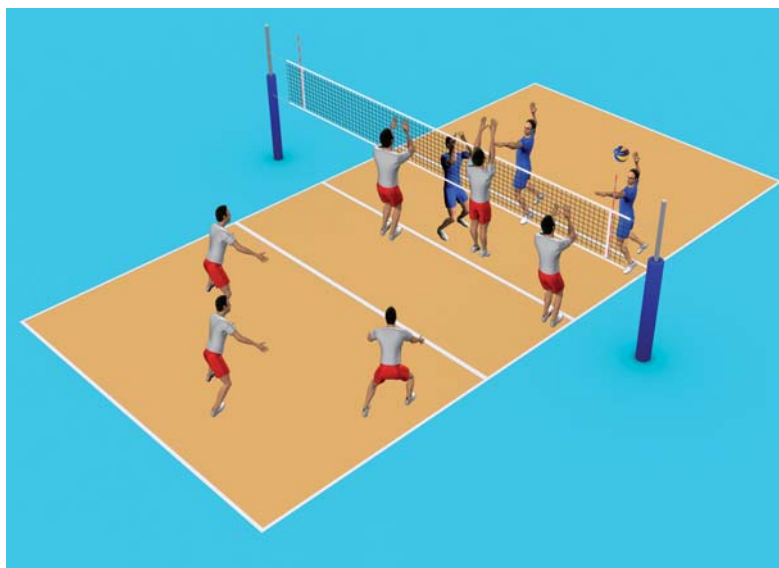
SYSTEM OPCJI W BLOKU

The commit Block – Muro in opzione

- Na wysokim poziomie sportowym to jest ok. 20-30% akcji bloku
- Tylko do akcji przeciwnika po jego dokładnym przyjęciu zagrywki (!)
- Stosowany przeciwko określonym zawodnikom albo kombinacjom taktycznym w ataku, np.
 - wynikający z przebiegu gry
 - potencjał fizyczny zawodnika w ataku
 - skuteczność w grze w ataku
 - dokuczliwe rozwiązania w ataku
- Zastosowanie w końcówkach setów, gdy poznajemy przeciwnika i jesteśmy w stanie przewidzieć jego zagrania
- Decydujący „głos” środkowego bloku
- Zespół musi wiedzieć jakiego dokonaliśmy wyboru
- Zastosowanie do akcji w ataku przeciwnika po przyjęciu zagrywki jak i po obronie

OPCJA W BLOKU

Opcja w bloku – schemat

Opcja w bloku – Włochy

Akademia Polskiej Siatkówki

CELE OBRONY

- Organizacja obrony w strefie nie bronionej przez blok i odbicie piłki.
- Obrona w kierunku środka boiska – umożliwienie zorganizowania kontrataku.
- Utrzymanie piłki w grze.

OBRONA

Obrona - Brazylia

Obrona przeciw akcji w tempie z przodu

- Gotowość blokujących do wykonania zadania (postawa ze szczególnym uwzględnieniem NN i RR), preferowana aktywność przynajmniej 2 blokujących.
- Obrońcy w pozycjach bazowych.
- Obrońca ze strefy 6 pozostaje w centrum 6 strefy lub przemieszcza się w kierunku jednej ze stref zewnętrznych, których wybór uwzględnia rozbieg atakującego, preferencje w wyborze kierunku ataku przez atakującego, fakt udziału blokujących ze stref 2 i 4 w blokowaniu tej akcji, fakt „otwarcia” bloku na jedną ze stref obrony lub jest zgodny z ustaleniami taktyki obrony zespołu.

Obrona przeciw akcji w tempie z przodu

Obrona przeciw akcji w tempie z piłki przesuniętej

- Gotowość blokujących do wykonania zadania (postawa ze szczególnym uwzględnieniem NN i RR), preferowana aktywność przynajmniej 2 blokujących.
- Obrońcy w strefach 1 i 5 w pozycjach bazowych.
- Obrońca ze strefy 6 przemieszcza się w kierunku strefy 1.

Akademia Polskiej Siatkówki

Obrona przeciw akcji w tempie z piłki z tyłu

- Gotowość blokujących do wykonania zadania (postawa ze szczególnym uwzględnieniem NN i RR), preferowana aktywność przynajmniej 2 blokujących.
- Obrońcy w strefach 1 i 5 w pozycjach bazowych.
- Obrońca ze strefy 6 pozostaje w centrum 6 strefy lub przemieszcza się w kierunku strefy 5.

Obrona przeciw akcji w tempie z piłki z tyłu

Obrona przeciw atakowi ze stref 2 (1) i 4 w układzie 1-1-2

- Blok podwójny zamknięty.
- Dwóch zawodników w strefie obrony ostrego skosu.
- Zewnętrzny blokujący pokazuje, którą strefę prostej zamyka (prosta, prosta-wewnętrzna).

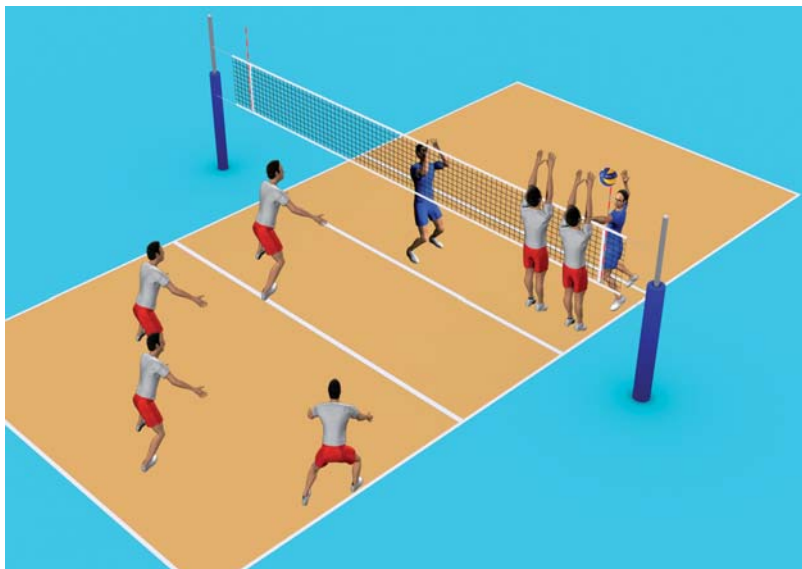
Obrona przeciw atakowi ze stref 2 (1) i 4 w układzie 1-2-1

- Blok podwójny otwarty.
- Dwóch zawodników w strefie obrony skosu (w tzw. „dziurze bloku”).
- Zewnętrzny blokujący pokazuje, którą strefę prostej zamyka (prosta, prosta-wewnętrzna).

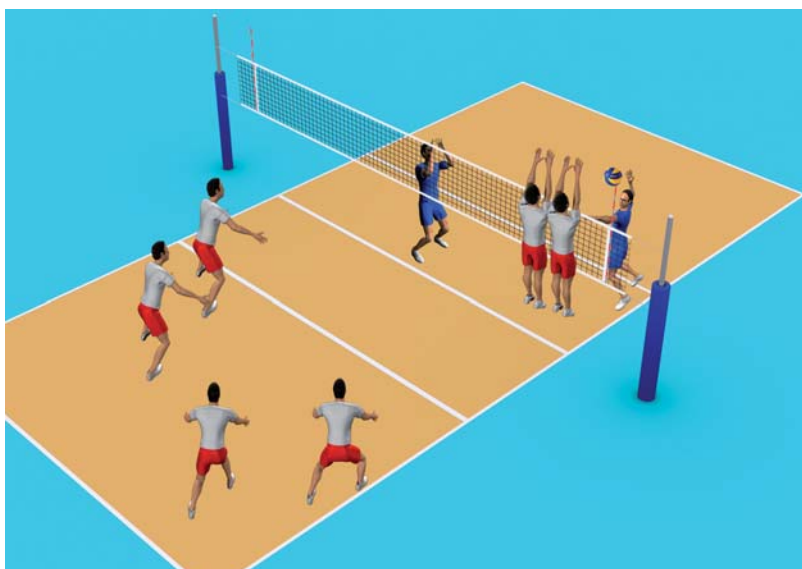
Akademia Polskiej Siatkówki

Obrona przeciw atakowi ze stref 2 (1) i 4 w układzie 1-2-1

Obrona przeciw atakowi ze stref 2 (1) i 4 w układzie 2-0-2

- Blok podwójny zamknięty.
- Dwóch zawodników w strefie obrony ostrego skosu.
- Dwóch zawodników w strefie obrony prosta i prosta-wewnętrzna.
- Zewnętrzny blokujący pokazuje, że zamyka kierunek skosu.
- Dwóch zawodników w strefie obrony prosta i prosta-wewnętrzna mimo, że zewnętrzny blokujący zamyka kierunek prostej lub prostej wewnętrznej (ograniczone możliwości zawodnika w blokowaniu ze względu np. na warunki fizyczne czy potencjał motoryczny).

Obrona przeciw atakowi ze stref 2 (1) i 4 z blokowaniem kierunku 1

- Blok podwójny zamknięty lub otwarty.
- Zewnętrzny blokujący pokazuje, że zamyka kierunek prostej.
- Obrońca po stronie blokującego na skrzydle przemieszcza się (2 kroki) w kierunku strefy 6 (ew. przemieszcza się „pod blok”).
- Obrońca z 6 strefy przemieszcza się w kierunku strefy przeciwległego skrzydła.
- Obrońca ze strefy przeciwległego skrzydła reaguje adekwatnie do sytuacji bloku zamkniętego lub otwartego.

Obrona przeciw atakowi ze stref 2 (1) i 4 z blokowaniem kierunku 1

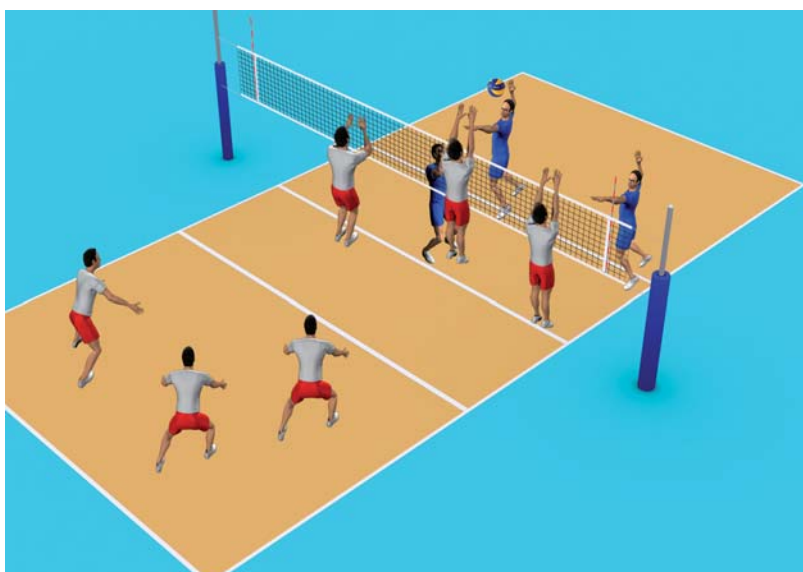
Akademia Polskiej Siatkówki

Obrona przeciw atakowi ze strefy 6 – pipe

- Blok potrójny zamknięty lub otwarty, przy założeniu, że zawodnicy ze stref 2 i 4 mają zadania angażowania się w blok do tego typu ataku.
- Obrońcy ze stref 1 i 5 utrzymują swoje ustawienie ew. oddalając się nieznacznie od siatki.
- Obrońca ze strefy 6 pozostaje w centrum 6 strefy nieznacznie oddalając się od siatki (przy bloku potrójnym zamkniętym), przemieszcza się w kierunku jednej ze stref zewnętrznych, których wybór uwzględnia rozbieg atakującego, preferencje w wyborze kierunku ataku przez atakującego, fakt „otwarcia” bloku na jedną ze stref obrony lub jest zgodny z ustaleniami taktyki obrony zespołu.

Obrona przeciw atakowi ze strefy 6 – pipe

UWAGI KOŃCOWE

- Nie ma systemów doskonałych.
- Nie możemy wymagać, że zablokujemy i obronimy wszystkie piłki. Są punkty wygrane przez przeciwnika nad którymi nie powinniśmy myśleć za dużo i tracić czas.
- Płynnie przechodzić od skończonej akcji do tej, która nas czeka.
- Nie zmieniamy zbyt szybko założeń gry, dajmy przyjętym rozwiązaniom „popracować” .

NOTATKI

NOTATKI

Krzysztof Felczak, *Analiza systemu gry blok – obrona*
Copyright© Krzysztof Felczak, Copyright© Polski Związek Piłki Siatkowej
Foto: FIVB

Projekt graficzny: Alina Dłużewska
Projekt logo Akademii Polskiej Siatkówki: Marek Wajda
Projekt okładki: Maciej Jędrzejewski
Grafika 3D: Michał Gościniak

Skład i łamanie tekstu oraz produkcja: **Grupa Codex**
Publikacja wydana nakładem Akademii Polskiej Siatkówki powołanej przez Polski Związek Piłki Siatkowej
ISBN 83-922573-5-9
Warszawa, 2009

